

sent som i formiddag i Radioavisen, børn, som i den grad har oplevet institutionssamfundet i en alder af kun 7 år, at det hænger dem ud af halsen.

Jeg kan godt se, at det er en hård kamel, havde jeg nær sagt, at sluge for SF'ere, at institutionssamfundet måske ikke er løsningen på børns problemer, men prøv at se lidt utraditionelt på det, og prøv at lade være med at foregøgle Folketinget og befolkningen, at Det Konservative Folkeparti har et stort menneskesyn og et stort skolesyn og bare vil smide de anderledes ud. Det er der ikke tale om. Der er tale om, at udviklingen går i en kedelig retning. Det viste ministerens tal også, som jeg fortalte om, og derfor må vi gribe ind.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Umiddelbart forekommer det mig underligt, at to partier, som traditionelt har ment, at regeringen og Folketinget skal blande sig mindst muligt, har stillet den her forespørgsel.

Min første reaktion var: Er det muligt for Christiansborgs politikere at lovgive om social adfærd, medmindre der er tale om decideret forbrydelse og kriminalitet? Skal og kan vi lære folk at opføre sig ordentligt?

Jeg vil dog gerne medgive, at det er et væsentligt problem, der er taget op, for hvis der er noget, vi alle kan blive enige om, så er det, at der skal være gode undervisningsbetingelser i folkeskolen.

Folkeskolen er en uhyre vigtig institution. Den er det første og nogle gange det eneste møde med undervisningssystemet. Det er her, de unge skal modnes til selvstændige individer, det er her, de skal hente en stor del af deres viden og dannelse. Derfor har folkeskolen et betydningsfuldt arbejde, og jeg synes, at den gør det godt. Det er temmelig væsentligt at slå fast.

Ikke desto mindre er forholdene i folkeskolen ikke optimale. Jeg tror næppe, at vi nogen sinde har haft eller når frem til enighed om helt optimale undervisningsbetingelser. Der vil altid være et eller andet, der kan gøres bedre eller udvikles, og sådan skal det være, vi skal ikke fryse fast; der skal være dynamik i folkeskolen.

Vi fik den første folkeskolelov i 1814; den er blevet ændret nogle gange siden, senest i 1993. Ændringerne har afspejlet dels nye ideer, dels ændrede samfundsforhold, for folkeskolen er jo en del af samfundet og må som sådan afspejle det.

Og hvad er det så, folkeskolen afspejler i dag? Den afspejler et moderne samfund, et samfund, hvor vi i stadig højere grad er blevet uafhængige af hinanden, et samfund, hvor fællesskabet får mindre og mindre betydning, et samfund, hvor børn har mindre voksenkontakt, og hvor relationerne mellem børn og voksne er udviskede.

Individet kan på den måde siges at have fået optimale udfoldelsesmuligheder, hvilket jo netop har været en afgørende forudsætning for liberalismen.

Man kan så også sige, at bagsiden af den medalje har været tomheden, ensomheden og den manglende tilpasning. Hvis vi så skal blive en smule ideologiske, kan man sige, at det var der en gruppe mennesker, der i 1905 indså og dannede et socialliberalt alternativ, nemlig Det Radikale Venstre.

Nu er samfundet så sandelig blevet moderne. Der er ingen bånd, der binder eller stækker. Vi er ikke forpligtet over for hinanden, og det enkelte menneske kan koncentrere sig om at tænke på sine egne behov først og fremmest.

Vi har overladt en stadig større del af ansvaret for hinanden til på den ene side markeds kræfterne og på den anden side velfærdsstaten og systemerne. Familien, naboskabet, venskabet, foreningen, altså det civile samfund, har dermed fået stadig ringere vilkår og dermed ringere mulighed for at nære de værdier og holdninger, som i sidste instans skaber mennesket, altså gør os menneskelige.

Vi har skabt et samfund, hvor man som det sidste nye sågar kan købe sig til de følelsesstimuli, man har behov for. Jeg hørte forleden i radioen om de såkaldte videovenner, som også lanceres som en følelsesstimulator. For 98 kr. kan man købe et videobånd, hvor forskellige mennesketyper, de nye venner, kan give dig de følelser, du på et givet tidspunkt har brug for, opmuntring, trøst, irettesættelse osv. Man kan let, hurtigt og sterilt tage for sig af det kommercielle udbud af følelser – smart og moderne, men også uhyggeligt efter min mening, for netop denne totale uafhængighed giver os også et kolossalt tomrum, et tab af værdier og en fare for ligegyldighed eller anarki, og det synes vi i Det Radikale Venstre ikke er en god udvikling.

Vi mener, at der er nødt til at være nogle sociale grænser for, hvordan vi opfører os over for hinanden, for det er jo det, det handler om: hvordan vi vil omgås hinanden, og hvordan vi tager os af hinanden og opfører os. Det er med